

1991-06-14 nr 0492: Forskrift om smitteforebyggende tiltak ved fiskeslakterier, tilvirkningsanlegg m.v.

Forskrift om smitteforebyggende tiltak ved fiskeslakterier, tilvirkningsanlegg m.v.

Fastsatt av Landbruksdepartementet 14. juni 1991 med hjemmel i midlertidig lov av 22. juni 1990 nr. 44 om tiltak mot sjukdommer hos akvatiske organismer, § 8. Endret 17. april 1992 nr. 308, 10. januar 1996 nr. 74 7. august 1997 nr. 915.

Kap. I. Forskriftens formål, virkeområde og definisjoner.

§ 1. Formål

Formålet med denne forskrift er å hindre spredning av sjukdomssmitte i forbindelse med slakting og tilvirking av akvatiske organismer.

§ 2. Virkeområde

Denne forskrift gjelder alle virksomheter (heretter kalt anlegg) hvor det foregår slakting og/eller tilvirking av fisk, krepsdyr eller muslinger fra oppdrett. Fiskeridirektoratets Kontrollverk kan ved enkeltvedtak bestemme at forskriften også skal gjelde andre anlegg og avgjør tvilstilfeller.

§ 3. Definisjoner.

Med akvatiske organismer menes i denne forskrift vannlevende dyr unntatt amfibier, krypdyr, pattedyr og fugler.

Med ferskvannsfisk menes i denne forskrift alle fiskearter som normalt kan forplante seg i ferskvann, eller som kan leve i ferskvann, herunder laks, sjøaure, sjørøye, regnbueaure samt ål.

Med ren avdeling menes i denne forskrift der hvor smittestoff sannsynligvis ikke kan opptre i høye konsentrasjoner, selv om det er til stede i råvaren.

Med uren avdeling menes i denne forskrift der hvor smittestoff kan opptre i høye konsentrasjoner dersom det er til stede i råvaren.

Med oppdrett menes i denne forskrift all virksomhet der en fører eller behandler akvatiske organismer med sikte på videresalg, konsum, fôr, reproduksjon, utsetting, forskning eller undervisning. Jfr. lov 14. juni 1985 nr. 68 om oppdrett av fisk, skalldyr m.v.

Med smittsom sjukdom menes i denne forskrift de sjukdommer som midlertidig lov av 22. juni 1990 nr. 44 om tiltak mot sjukdommer hos akvatiske organismer gjelder for. Sjukdommene er inndelt i gruppene A, B og C etter alvorlighetsgrad.

Med sanitetsslakting menes i denne forskrift slakting etter spesielle forsiktighetsregler som gir særlig trygghet mot smittespredning.

Med slakting menes i denne forskrift avliving og evt. blodtapping.

Med tilvirking menes i denne forskrift sløyning, rensing, filetering, frysing, tining, emballering og annen bearbeiding av fersk eller frossen fisk, ukokte skalldyr eller levende muslinger.

Med *tilvirkningsanlegg* menes i denne forskrift anlegg oppført i Fiskeridirektørens register over tilvirkningsanlegg,

samt andre anlegg etter Fylkesveterinærens bestemmelse.

Med avfall menes i denne forskrift slo, avskjær, vraket råvare, skall, organer, silgods osv.

Med avløp menes i denne forskrift blod, bløgge vann og avløpsvann fra slakte- og tilvirkingsprosessen og fra produksjonslokalene.

Kap. II. Slaktetvang.

§ 4. Slaktetvang for oppdrettfisk.

All ferskvannsfisk som er produsert i oppdrettsanlegg skal slaktes og tilvirkes på anlegg som er godkjent etter denne forskrift. Tilvirking kan likevel skje hos konsument.

Fiskeridirektoratets Kontrollverk kan bestemme at også andre akvatiske organismer skal omfattes av denne paragraf, avgjøre tvilstilfelle og etter Landbruksdepartementets nærmere bestemmelse innvilge dispensasjoner og sette vilkår for disse.

§ 5. Sanitetsslakting.

Når det er påvist eller mistanke om smittsom sykdom i gruppe A eller B eller når fylkesveterinæren gir pålegg om det skal all slakting foregå som sanitetsslakting. Sanitetsslakting og tilvirkning av sanitetsslaktet råstoff skal foregå på anlegg som er særskilt godkjent for dette formål (jfr. § 6).

Kap. III. Godkjenning.

§ 6. Godkjenning

Fiskeridirektoratets Kontrollverk kan godkjenne anlegg denne forskrift gjelder for. Godkjenningen skal omfatte såvel byggeplaner, bygningsmasse, driftsplan og drift av virksomheten, og skal sikre at anlegget oppfyller denne forskriftens krav. Kontrollverket kan overlate godkjenning av anlegg som ligger i innlandet til fylkesveterinæren.

Før driftsgodkjenning kan gis, skal anlegget inspiseres.

Det kan settes vilkår for godkjenningen og/eller gis pålegg. Driftsgodkjenning for behandlingsanlegg for avfall og avløp (jfr. §§ 11 og 12) skal gjøres tidsbegrenset.

Fylkesveterinæren eller den distriktsveterinær han gir fullmakt kan godkjenne anlegg for sanitetsslakting.

§ 7. Bortfall av godkjenning

Godkjenningen bortfaller dersom:

- 1. Vilkår gitt ved godkjenningen ikke oppfylles.
- 2. Pålegg gitt i forbindelse med inspeksjon/saksbehandling ikke etterkommes innen fastsatt tidsfrist.
- 3. Behandlingen av avfall og avløp ikke er i samsvar med forskriftens § 11 og 12 eller ikke gir påkrevd resultat.

§ 8. Ren og uren avdeling, avfallssystemer

Alle anlegg skal være bygget slik at det oppnås et skille mellom ren og uren del, samt mellom avfall og avløp. Produksjonslokalene skal ha drenering til eget, lukket avløpssystem. Om nødvendig skal dreneringen også omfatte losseplass eller andre arealer som eksponeres for urent avfall (jfr. 4. ledd).

Alle anlegg skal være bygget slik at alt avfall kan samles opp og lett føres til eget lager. Lageret skal være plassert adskilt fra produksjonslokalene og ha nødvendig kapasitet for mellomlagring.

I tilknytning til lageret skal det finnes en innretning for konservering av avfallet.

Alle anlegg skal være bygget slik at alt avløp ledes gjennom en silanordning til videre behandling (jfr. § 12). Det kan stilles krav om at det forefinnes oppsamlings- eller lagringstank eller andre innretninger som gir trygghet mot overbelastning eller funksjonsfeil.

§ 9. Andre bygningskrav

Alle anlegg skal ha gulv, vegger og tak med overflate som er vanntett, ikke absorberende og lett å vaske og desinfisere. Det samme krav stilles til maskiner, arbeidsbord og øvrig utstyr.

Alle anlegg skal ha tilstrekkelig rom for omkledding og oppbevaring av arbeidstøy og fottøy. Disse rommene skal ha opplegg for hensiktsmessig vask og personlig renhold.

Kap. V. Drift av fiskeslakterier og tilvirkingsanlegg.

§ 10. Rene og urene arbeidsoperasjoner

Alle anlegg skal drives slik at det opprettholdes et skille mellom rene og urene arbeidsoperasjoner, samt mellom fast og flytende avfall.

§ 11. Behandling av avfall

Alt avfall skal behandles slik at det ikke medfører fare for smittespredning.¹ Dette skal skje ved bruk av godkjent metode eller utstyr og i samsvar med anleggets driftsplan.

Kontrollverket kan i enkeltsaker godkjenne levering til destruksjonsanlegg, nedgraving² og/eller andre metoder som gir lik eller større trygghet mot smittespredning.

Mellomlagring av fast avfall kan skje ved

- 1. kjøling/frysing til +4°C eller lavere, eller
- 2. konservering med organiske syrer til pH 4,0 eller lavere, eller
- 3. annen metode som kontrollverket godkjenner.

⁰ Endret ved forskrift 7 aug 1997 nr. 915.

¹ Jfr. forskrift om transport av animalsk avfall og anlegg som behandler animalsk avfall av 13. juli 1994 nr. 723.

² Jfr. også forurensningslovens bestemmelser om avfall.

§ 12. Behandling av avløp

Alt avløp skal behandles slik at det ikke medfører fare for smittespredning.¹ Dette skal skje ved bruk av godkjent metode eller utstyr og i samsvar med anleggets driftsplan.

Avløpsbehandlingen skal ha sikring mot driftsstans og/eller annen funksjonsfeil.

Kontrollverket kan i enkeltsaker og for et begrenset tidsrom godkjenne andre metoder som gir lik eller større trygghet mot smittespredning.²

Silgods, slam e.l. skal behandles slik beskrevet i § 11.

⁰ Endret ved forskrift 7 aug 1997 nr. 915.

¹ Jfr. forskrift om desinfeksjon av inntaksvann til, og avløpsvann fra akvakulturrelatert virksomhet av 20. februar 1997 nr. 192

² Jfr. også forurensningslovens bestemmelser om avløp.

§ 13. Rengjøring og desinfeksjon

Produksjonslokaler og redskaper skal rengjøres daglig. Rengjøring og desinfeksjon skal for øvrig gjennomføres slik fastsatt i godkjent driftsplan.

§ 14. Arbeidstøy

På alle anlegg som § 4 gjelder for skal det benyttes særskilt arbeidstøy, inkl. fottøy. Det er bedriftens ansvar å påse at slikt tøy finnes, samt at det blir regelmessig rengjort. Arbeidstøyet skal ikke brukes utenfor anlegget.

§ 15. Egenkontroll

Enhver som driver eller deltar i virksomhet som omfattes av denne forskrift plikter å påse at bestemmelser gitt i eller i medhold av forskriften blir overholdt. Rettighetshaver plikter særskilt å påse at enhver som måtte utføre arbeid for ham, forholder seg tilsvarende.

Anlegget kan pålegges å dokumentere kontroll med at anvendt metode, utstyr og driftsrutiner etter disse bestemmelser gir forskriftsmessige resultater.

§ 16. Sanitetsslakting

Ved sanitetsslakting kan fylkesveterinæren stille de krav til slaktehygiene, behandling av avfall og avløp samt pålegge den kontroll som han finner nødvendig.

Ved sanitetsslakting kan fylkesveterinæren kreve at transportvannet skal behandles i henhold til bestemmelsene i denne forskriftens § 11 eller på annen måte som er smittehygienisk forsvarlig.

Fylkesveterinæren kan gi fullmakt etter denne paragraf til de enkelte distriktsveterinærer.

Kap. VI. Dispensasjon og klage.

§ 17. Dispensasjon

Fylkesveterinæren kan dispensere fra bestemmelsene i denne forskrift, og sette vilkår for dispensasjonen.

§ 18. Klage

Vedtak fattet av Fiskeridirektoratets Kontrollverk etter forskriftens §§ 8, 9 og 10 kan påklages til Fiskeridirektøren.

Vedtak fattet av Fiskeridirektoratets Kontrollverk etter forskriftens §§ 2,4,6,7,11,12 og 13 kan påklages til fylkesveterinæren.

Vedtak fattet av distriktsveterinæren etter §§ 6,7 og 16 kan påklages til fylkesveterinæren.

Vedtak fattet av Fylkesveterinæren etter forskriftens §§ 5, 6, 7, 16 og 17 kan påklages til Statens dyrehelsetilsyn.

Klage på vedtak etter § 7 skal ikke ha oppsettende virkning.

0 Endret ved forskrift 10 jan 1996 nr. 74.

Kap. VII. Straff og ikrafttreden.

§ 19. Straff

Overtredelse av denne forskrift eller bestemmelser gitt i medhold av forskriften er straffbar, jfr. midlertidig lov 22. juni 1990 nr. 44 om tiltak mot sjukdom hos akvatiske organismer, § 11.

§ 20. Ikrafttreden og overgangsbestemmelser

Denne forskrift trer i kraft 5. juli 1991.

Anlegg som bygges etter at denne forskrift har trådt i kraft, skal godkjennes av Kontrollverket før de settes i drift. Planer og tegninger må forelegges før etablering.

Eksisterende slakterier for ferskvannsfisk skal oppfylle denne forskriftens krav innen 1 år etter at den er trådt i kraft, og skal godkjennes før driften kan fortsette. Innen utgangen av 1991 skal søknad om godkjenning, vedlagt evt. byggeplan, tegninger og driftsplan forelegges Kontrollverket. Det samme gjelder for kombinerte slakte- og tilvirkningsanlegg.

Eksisterende tilvirkningsanlegg for ferskvannsfisk skal oppfylle forskriftens krav innen 2 år etter at den er trådt i kraft. Øvrige eksisterende anlegg forskriften gjelder for skal oppfylle kravene innen 3 år etter at den er trådt i kraft.